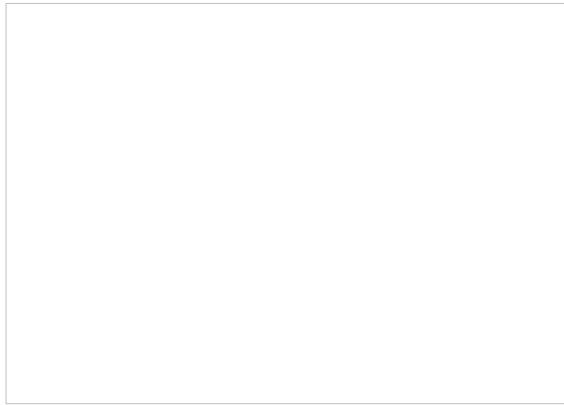

Namazda göýberilýän ýalñyşlyklar. Namaza niýet dil bilen aýdylýarmy?

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salawat we salam bolsun.

Şeyh Muhammed bin Salih el-Useýmin fetwasynda şeýle diýýär:

“Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem hadysda: “**Amallar niýetlere görädir. Her kim nämä niýet eden bolsa, şol bardyr**” diýendir. (*Buhari, Muslim*) Niýetiň ýeri kalpdyr, dil bilen aýdylyan däldir. Mysal üçin sen täret almak üçin ýeriňden tursaň bu eýyäm niýetdir. Zor salynmadyk ýagdaýynda, akyly ýerinde (öz erkine) bolan bir ynsanyň niýet etmezden bir amaly etmegi mümkün däldir. Şonuň üçin hem alymlar şeýle diýendirler: Eger Allah Tagala bize niýetsiz amal etmegimizi buýran bolsady, bu başarylmajak tabşyryk bolardy.

Ne Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellemiň, ne-de sahabalaryň niýeti dili bilen aýdandyklary barada rowaýat ýokdur. Niýeti dili bilen aýdýyan kişiler muny bilimsizlikden ýa-da niýeti dil bilen aýtmaly diýen, kişileri taklit edýändikleri üçin aýdýandyrlar. Niýeti dil bilen aýtmagyň tarapyny tutan kişiler, kalp bilen diliň kybapdaş, deň bolmagy üçin niýeti dil bilen aýtmagyň gerekdigini aýdýarlar. Emma biz munyň ýalñışdygyny aýdýarys. Çünkü niýeti dil bilen aýtmak meşru bolsady, Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem hadysynda aýdardy ýa-da özi amaly bilen görkezip ymmatyna öwrederdi. Üstünlük Allahdandır.” (*Muhammed bin Salih el-Useýmin, Fetawa Erkanil-Islam*)

Ymam Newewi rahimahullah, *Rawdatut-Talibinde* (1/244) şeýle diýendir: “Niýet kast etmek (bilmek, göz öňüne getirmek) diýmekdir. Namaz kyljak kişi haýsy namazdygyny, parzyny ýa-da sünneti ýaly namaza degişli hususlary ýadyna düşürer, soňra buny kalbyndan geçirip namaza tekbir alar.”

Ebu Ubeýde Meşhur bin Hasen Alu-Selman **Namazda göýberilýän ýalñyşlyklar** baradaky ýazan kitabynda şeýle diýýär: “Niýet dil bilen aýdylmaz. Çünkü niýeti dil bilen aýtmak buýrulan däldir. Hatda Pygamberimiz sallallahu aleýhi we sellem we sahabalary niýeti dil bilen aýtmadyklary üçin niýeti dil bilen aýtmak **bidgat**dyr.” (*el-Muhkemul-Metin fi'htisaril-Kawlil-Mubin fi Ahtail-Musallin*)

Alymlaryň aýdyşy ýaly niýetiň ýeri kalpdyr. Bu örän möhüm zatdyr. Çünkü hadysda-da aýdylыш ýaly niýetler amallara baglydyr. Ynsanyň dili bir zat aýdyp durka kalby onuň düybünden tersini diýip biler ýa-da biri öyle namazyna gelende, dili bilen ikindi diýip, ýalñışyp biler. Bu tejribede köp sataşylýan zatdyr. Şonuň üçin niýetimizi kalbymyz bilen aýtmaly we Pygamberimiziň we sahabalaryň buýurmadyk we etmedik zadyndan gaçmalydyrys.

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salawat we salam bolsun.